

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 10Co/40/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8113212776
Dátum vydania rozhodnutia: 07. 05. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Irena Dobňáková
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2014:8113212776.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Ireny Dobňákovvej a sudcov JUDr. Milana Šebeňa a JUDr. Milana Majerníka, v právnej veci navrhovateľky: D. R., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom J. XX, XXX XX H., zastúpenej JUDr. Lýdiou Farbakyovou, advokátkou, so sídlom Floriánova 12, 080 01 Prešov, proti odporcovi: D. R., nar. X.X.XXXX, trvale bytom E. F. XXX/XX, XXX XX H., o zvýšenie výživného pre plnoleté dieťa, o odvolaní odporcu proti rozsudku Okresného súdu Prešov č. k. 8C/94/2013-116 zo dňa 10.1.2014, zhodou hlasov členov senátu takto

rozhodol:

N e p r í p ú š ť a protinávrh odporcu na vrátenie spotrebovaného výživného zo dňa 24.2.2014 a 7.5.2014.

M e n í rozsudok súdu prvého stupňa v jeho napadnutej vyhovujúcej časti tak, že z v y š u j e výživné odporcu voči navrhovateľke určené rozsudkom Okresného súdu Prešov č. k. 11 C 244/2009-68 zo dňa 19.3.2010 tak, že zaväzuje odporcu platiť výživné navrhovateľke od 3.5.2013 do budúca vo výške 80,- eur mesačne, a to vždy do 10. dňa kalendárneho mesiaca vopred k rukám navrhovateľky.

V prevyšujúcej napadnutej vyhovujúcej časti rozsudok súdu prvého stupňa mení tak, že návrh z a m i e ť a.

Dlžné výživné za obdobie od 3.5.2013 do 30.4.2014 v sume 357,- eur zaväzuje odporcu uhradiť v splátkach 50,- eur mesačne spolu s bežným výživným, počnúc mesiacom júnom 2014 až do zaplatenia, pod stratou výhody splátok v prípade omeškania so zaplatením čo i len jednej splátky.

Žiaden z účastníkov n e m á právo na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

Prvostupňový súd napadnutým rozsudkom rozhodol tak, že zvýšil vyživovaciu povinnosť odporcu voči navrhovateľke zo sumy 50,- eur mesačne na sumu 120,- eur mesačne od 3.5.2013 do budúca, ktorú zaviazal odporcu uhrádzať vždy do 10-teho dňa v kalendárnom mesiaci vopred, k rukám navrhovateľky mesačne vopred a tým zmenil rozsudok Okresného súdu Prešov č. k. 11 C 244/2009-68 zo dňa 19.3.2010. Dlžné výživné za obdobie od 3.5.2013 do 31.1.2014 v sume 763,28 eur súd zaviazal odporcu uhrádzať v splátkach po 50,-eur mesačne spolu s bežným výživným, až do úplnej úhrady dlhu, pod hrozbou straty výhody splátok v prípade neuhradenia zročnej splátky. Súd v prevyšujúcej časti žalobu zamietol a rozhodol, že žiadny z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

Prvostupňový súd na základe vykonaného dokazovania dospel k záveru, že od posledného rozhodnutia súdu o výške výživného došlo k zmene pomerov na strane navrhovateľky. V čase poslednej úpravy, ktorá prebiehala v roku 2010, bola navrhovateľka študentkou vysokej školy v mieste jej trvalého bydliska. V čase rozhodovania súd pri rozhodovaní o výške výživného prihliadol na čiastočné splnenie vyživovacej povinnosti odporcu tým, že navrhovateľke poukázal peňažné prostriedky na úhradu nákladov spojených so štúdiom. Súd nezistil zmenu pomerov na strane odporcu. V súčasnosti, ako aj v čase predchádzajúceho rozhodovania súdu o výživnom, bol odporca poberateľom výsluhového dôchodku, iný príjem nemal. Zdravotné problémy, ktoré má v súčasnosti, mal aj v predchádzajúcom období. Nástupom navrhovateľky na vysokoškolské štúdium v Českej republike mimo miesta trvalého bydliska sa nepochybne zvýšili jej náklady, ktoré súvisia s cestovaním, ubytovaním a stravou. Náklady na jej výživu boli preukázané, zodpovedajú veku, korešponujú so súčasným charakterom doby a hlavne s nárokmi, ktoré prináša štúdium na vysokej škole. Súd zvážil možnosti, schopnosti a majetkové pomery odporcu a odôvodnené potreby navrhovateľky a dospel k záveru, že s prihliadnutím k zárobkovým pomerom, možnostiam a schopnostiam odporcu je dôvodný návrh na zvýšenie výživného na navrhovateľku zo sumy 50,- eur mesačne na sumu 120,- eur, počnúc dňom 3.5.2013. Uvedená suma zodpovedá osobným, majetkovým pomerom odporcu a odôvodneným potrebám navrhovateľky. Preto súd návrh na zvýšenie výživného v časti presahujúcej túto sumu zamietol. Súd pri rozhodovaní o výške výživného neprihliadol na plnenia, ktoré navrhovateľke odporca poskytol pred podaním návrhu na zvýšenie výživného a to z dôvodu, že tieto zobral súd do úvahy už pri predchádzajúcom rozhodovaní o výživnom a taktiež z dôvodu, že tieto boli zo strany navrhovateľky preukázateľne spotrebované v súvislosti s jej štúdiom. Ak odporca navrhovateľke poskytol iné plnenia, ktoré žiadal započítať do výživného, súd poukázal na to, že započítanie výživného s inými pohľadávkami je možné iba na základe výslovnej dohody, ktorej existencia v konaní nebola preukázaná.

Zvýšené výživné priznal súd odo dňa podania návrhu, to je dňom 3.5.2013.

O trovách konania súd rozhodol v zmysle § 142, ods. 2 O.s.p, podľa ktorého žiadny z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

Proti tomuto rozsudku v zákonnej lehote bolo podané odvolanie zo strany odporcu. Odvolanie podal z dôvodov, že v rozsudku súdu prvého stupňa je závažná chyba pri výpočte sumy dlžného výživného na plnoleté dieťa. Podľa jeho názoru má byť správny výpočet za mesiace jún 2013 až január 2014, t. j. 8 x 70,- eur, a nie 10 x 70,- eur, ako je uvedené v rozsudku. Uvedené obdobie podľa názoru odporcu, má len 8 mesiacov, a nie 10. Touto chybou pri výpočte bolo odporcovi navýšené dlžné výživné o 2 mesiace, čo pre neho znamená vyplatiť navrhovateľke 140,- eur navyše, čo nie je pre odporcu zanedbateľná suma. Správna suma dlžného výživného za obdobie od 3.5.2013 do 31.1.2014 mala byť vypočítaná na sumu 623,28 eur (8 x 70,- eur = 560,- eur + 63,28 eur = 623,28 eur), a nie 760,28 eur, ako je to uvedené v rozsudku.

Dňa 24.2.2014, v zákonnej lehote, odporca doplnil svoje odvolanie proti rozsudku súdu prvého stupňa. K odvolaniu proti rozsudku odporca pripojil ešte ďalšie doplňujúce odvolacie dôvody. Nesúhlasí s výškou výživného. Výsluhový dôchodok sa mu zvýšil zo 657,87 eur na 716,91 eur o 8,98 % a výživné z 50,- eur na 120,- eur, čo činí zvýšenie o 140 %. Je to neadekvátne zvýšenie výživného voči zvýšeniu výšky jeho dôchodku. V rozsudku Okresného súdu Prešov sp. zn. 11C/244/2009-68 zo dňa 19.3.2010 okresný súd zohľadnil, že navrhovateľka dostala už od odporcu finančné prostriedky na štúdium vo výške cca 5.000,- eur (stavebné sporenie ČSOB), no v rozsudku Okresného súdu Prešov sp. zn. 8C/94/2013-116 okresný súd nezohľadnil ďalšie finančné prostriedky, ktoré navrhovateľka dostala od odporcu v období od podania návrhu na zvýšenie výživného ku dňu 3.5.2013. Jedná sa o vkladový účet SLSP 514,50 eur, AXA 1.411,20 eur, Poist'ovňa Allianz 500,- eur a Autoškola 500,- eur, spolu 2.925,70 eur. Súd nezohľadnil ani skutočnosť, že navrhovateľka mu neoznámila ukončenie bakalárskeho štúdia na VŠ Bankovní institút v roku 2011, preto nemal možnosť podať žiadosť na Okresný súd Prešov na zrušenie platenia výživného na plnoleté dieťa. Navrhovateľka mu taktiež neoznámila, že bola predčasne vylúčená z denného štúdia na VŠ H. univerzita v H., Filozofická fakulta k 31.8.2010 a pokračovala už len v externom štúdiu na VŠ Bankovní institút od 20.9.2008 do 14.6.2011. Podľa názoru odporcu, navrhovateľka od svojho vylúčenia z H. univerzity dňa 31.8.2010 do prijatia na denné štúdium na ČZU Praha 16.7.2012,

t. j. za obdobie dvoch rokov si z vypočítavosti úmyselne nenašla stále zamestnanie, len prácu na brigádu, aby mala dôvod poberať výživné. Minimálne od 15.6.2011 do 15.7.2012, t. j. 13 mesiacov, mala navrhovateľka možnosť sa zamestnať, túto možnosť nevyužila a radšej si hľadala brigády, aby mohla poberať výživné a mala ďalšiu výhovorku, že sa pripravuje na ďalšie štúdium. Vzhľadom na uvedené skutočnosti odporca navrhol, aby odvolací súd pri stanovení výšky výživného zohľadnil pri stanovení výšky výživného finančné prostriedky, ktoré navrhovateľka už dostala od odporcu za obdobie od podania návrhu na výživné k 3.5.2013 vo výške 2.925,70 eur a rozhodol o povinnosti, že navrhovateľka je povinná vrátiť odporcovi spotrebované výživné za obdobie od 15.6.2011 do 15.7.2012 vo výške 650,85 eur, nakoľko navrhovateľka bola schopná 13 mesiacov pracovať a samostatne sa živiť po ukončení bakalárskeho štúdia, túto skutočnosť neoznámila odporcovi a za toto obdobie sa protiprávne obohatila o finančnú čiastku vo výške 650,85 eur na úkor odporcu, čo je v rozpore s dobrými mravmi.

Z tohto dôvodu navrhol rozsudok súdu prvého stupňa zrušiť a vec vrátiť prvostupňovému súdu na ďalšie konanie.

Proti odvolaniu odporcu, proti doplneniu odvolania odporcu, bolo podané vyjadrenie

zo strany navrhovateľky. Navrhovateľka sa domnieva, že na základe súdom vykonaného dokazovania vo veci bolo preukázané, že u navrhovateľky došlo k zmene pomerov odôvodňujúcich zvýšenie výživného na sumu 120,- eur mesačne a že dôvody uvádzané odporcom, sú bezvýznamné. Tak, ako navrhovateľka uviedla vo svojich písomných vyjadreniach, nebol dôvod prihliadať na plnenia, ktoré odporca poskytol navrhovateľke ako svojej dcére v čase trvania manželstva rodičov, kedy sa obaja rodičia starali o výchovu a výživu svojich detí, teda aj navrhovateľky. Navrhovateľka sa domnieva, že tak, ako súd uviedol v odôvodnení rozhodnutia, nebol ani dôvod na započítanie odporcom poskytnutých iných plnení, ktoré boli poskytnuté pred podaním návrhu, pretože takéto započítanie výživného s inými plneniami je možné len na základe dohody, ktorej existenciu odporca nepreukázal. Konajúci súd rozhodol v súlade s príslušnými ustanoveniami Zákona o rodine, vykonal rozsiahle dokazovanie a na základe takto vykonaného dokazovania rozhodol správne a spravodlivo, ak zvýšil výživné na sumu 120,- eur mesačne odo dňa podania návrhu. Čo sa týka nesprávneho výpočtu dlžného výživného za obdobie od 3.5.2013 do 31.1.2014 v sume 763,28 eur, navrhovateľka sa domnieva, že je zrejmé, že došlo k chybe pri výpočte a preto navrhovateľka navrhla, aby súd túto zrejmu nesprávnosť výpočtu opravil zmenou tejto výrokovej časti tak, že dlžné výživné za obdobie od 3.5.2013 do 31.1.2014 v sume 623,28 eur súd zaväzuje odporcu uhrádzať v splátkach po 50,- eur mesačne spolu s bežným výživným, až do úplnej úhrady dlhu, pod hrozbou straty výhody splátok v prípade nehradenia zročnej splátky. Navrhovateľka navrhla, aby odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa vo výrokovej časti zvýšenia vyživovacej povinnosti voči navrhovateľke zo sumy 50,- eur na sumu 120,- eur mesačne od 3.5.2013 do budúca ako vecne správny, potvrdil.

Odvolací súd preskúmal napadnutý rozsudok i konanie, ktoré mu predchádzalo v zmysle zásad vyplývajúcich z ustanovenia § 212 ods. 1, 3 O.s.p.. Mal na zreteli, že je viazaný rozsahom a dôvodmi podaného odvolania, i to, že nad rámec uplatnených odvolacích dôvodov nie je oprávnený rozhodnutie súdu prvého stupňa preskúmať. Výnimku tvoria len vady konania, ktoré by mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Odvolací súd na prejednanie odvolacích dôvodov nariadil odvolacie pojednávanie v zmysle § 214 ods. 1 O.s.p.. V priebehu odvolacieho konania sa odvolací súd vysporiadaval s protinávrhom odporcu. V podanom odvolaní odporca uplatnil sumu 650,85 eur, ktorú žiadal vrátiť, ako aj sumu 473,34 eur. Navrhol, aby došlo k spresneniu dlžného výživného. Z vykonaného dokazovania pred odvolacím súdom bolo zistené, že odporca nepodal samostatnú žalobu na vrátenie uplatnených finančných prostriedkov v tomto konaní. S poukazom na ustanovenie § 216 O.s.p. odvolací súd nepripustil protinávrh odporcu na vrátenie spotrebovaného výživného uplatnené dňa 24.2.2014 a 7.5.2014. V priebehu odvolacieho konania odvolací súd nemohol prihliadať v zmysle ustanovení § 97 a 98 O.s.p. na uplatnené nároky odporcom, pretože takto uplatnený nárok vylučuje citované ustanovenie § 216 O.s.p..

Z doplneného dokazovania pred odvolacím súdom odvolací súd zistil, že v čase rozhodovania je odporca poberateľom výsluhového dôchodku v sume 724,01 eur. Taktiež odporca pred odvolacím súdom uviedol,

že nenamieta platenie výživného od 3.5.2013, avšak nesúhlasí s výškou výživného. Je ochotný platiť výživné po 70,- resp. 80,- eur mesačne, resp. navrhol, aby sa percentuálne zvýšilo výživné v pomere k percentuálnemu zvýšeniu výsluhového dôchodku, čiže, aby bolo prispôsobené zvýšeniu jeho dôchodku.

Odvolací súd poukazuje na ustanovenie § 62 ods. 1 Zákona o rodine, z ktorého

vyplýva, že plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá

trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Medzi jednotlivými druhmi vyživovacej povinnosti má vyživovacia povinnosť rodičov k deťom významné postavenie. Vyživovacia povinnosť zaťažuje oboch rodičov. Plnenie vyživovacej povinnosti k deťom je ich zákonná povinnosť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možnosti a majetkových pomerov. Každé dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni svojich rodičov. Podľa § 75 ods. 1 veta prvá Zákona o rodine, pri určení výšky výživného súd prihliada na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Súdne rozhodnutia o výživnom je možné zmeniť, ak sa zmenia pomery. Z vykonaného dokazovania pred súdom prvého stupňa, ako aj na základe doplneného dokazovania pred odvolacím súdom súd zistil, že došlo ku zmene pomerov jak na strane navrhovateľky, tak aj na strane odporcu. Výživné vo vzťahu k navrhovateľke bolo upravované v roku 2010, keď navrhovateľka študovala v mieste bydliska. Výživné bolo zo strany odporcu určené vo výške 50,- eur. V čase rozhodovania o zvýšení výživného došlo ku zmene pomerov jak na strane navrhovateľky, tak aj na strane odporcu. U navrhovateľky sa zmenili pomery z dôvodu, že študuje na vysokej škole v Českej republike, čiže celkove sa zvýšili jej náklady na živobytie. Zo strany odporcu došlo ku zvýšeniu výsluhového dôchodku. S prihliadnutím na zmenu pomerov jednak vzhľadom na príjem odporcu, ako aj na potreby plnoletej a na postoj odporcu k výške výživného, odvolací súd rozhodol tak, že zmenil napadnutý rozsudok a zaviazal odporcu plnením vyživovacej povinnosti vo vzťahu k dospelaj, plnoletej dcére vo výške 80,- eur mesačne odo dňa podania návrhu na zvýšenie výživného.

Štandardná vyživovacia povinnosť k dieťaťu zaniká ukončením prípravy dieťaťa na jeho budúce povolanie, čím treba rozumieť najmä ukončenie štúdia. Pokiaľ dieťa študuje dennou formou a pracuje brigádnicky, tak vyživovacia povinnosť je daná. Pri akomkoľvek štúdiu treba rozlišovať, či ide o štúdium, ktoré smeruje k nadobudnutiu nevyhnutnej spôsobilosti výkonu budúceho povolania, alebo ktoré je len doplnenie jeho vzdelania (kurzy). Schopnosť dieťaťa samostatne sa živiť môže vzniknúť výnimočne, aj pokiaľ dieťa síce študuje dennou formou, ale sa riadne na štúdium nepripravuje. Neide pritom o ojedinelé zlé študijné výsledky, ale o sústavné zanedbávanie štúdia, ktorého dôsledkom je buď opakujúce sa opakovanie ročníka, alebo opakovaná zmena školy, ktorú dieťa navštevuje.

S poukazom na uvedené odvolací súd má za to, že zo strany odporcu nebolo preukázané, aby od podania návrhu na zmenu výživného boli na strane odporkyne uvádzané skutočnosti. Nebolo preukázané, aby navrhovateľka neštudovala dennou formou, že je schopná samostatne sa živiť a z tohto dôvodu je povinnosťou rodičov prispievať na výživu plnoletého dieťaťa, ktoré sa pripravuje na budúce povolanie.

Z uvedeného dôvodu odvolací súd rozhodol o výške výživného tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku.

Od podania návrhu odporca platil nezmenené výživné určené rozsudkom po 50,- eur mesačne, ktoré odvolací súd zmenil. Z tohto dôvodu vznikol na strane odporcu dlh, o ktorom odvolací súd rozhodol tak, že dlžné výživné (dlh) zaplatí odporca navrhovateľke spolu s bežným výživným po 50,- eur mesačne počnúc od mesiaca júna 2014. Výška dlžného výživného za obdobie od 3.5.2013 do 30.4.2014 činí sumu 357,- eur (11 x 30 + 1 x 27). Ak

odporca nezaplatí čo i len jednu splátku v lehote, stane sa splatný celý dlh.

O trovách celého konania odvolací súd rozhodol podľa § 224 ods. 2 cez § 142 ods. 2 O.s.p. tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je odvolanie prípustné.